

IZVJEŠTAJ

„Pozicija i perspektive lokalne samouprave u B i H“

27. – 29. oktobar/listopad 2006.
Jahorina

Sastavila: Ivana Marić

Seminar pod nazivom „Pozicije i perspektive lokalne samouprave u BiH“ koji je Predstavništvo Fondacije Konrad Adenauer u Sarajevu (KAS) organiziralo u suradnji sa „Bosmaco Consulting Agency“, Sarajevo (BCA) održan je od 27. do 29. oktobra u hotelu Termag na Jahorini. Na seminaru je sudjelovalo preko 70 učesnika i to najvećim dijelom općinskih čelnika (načelnika općina i predsjednika općinskih vijeća), ali i predstavnika viših nivoa vlasti, te domaćih i stranih nevladinih organizacija koji se u okviru svojih djelatnosti bave lokalnom samoupravom.

U ime organizatora seminar su otvorili **Dr. Christina Catherine Krause**, direktorica Predstavništva Fondacije Konrad Adenauer u Sarajevu i **Ljubiša Marković**, direktor BCA. Pozdravnu riječ je održao **Nj.E. Michael Schmunk**, ambasador Savezne Republike Njemačke u Bosni i Hercegovini. On je između ostalog podsjetio na prednost dugogodišnje tradicije lokalne samouprave u BiH zbog koje nije potrebno iznova graditi već samo nadograđivati na već postojeće strukture. Dalje je naglasio da se demokratija mora graditi od dna prema vrhu, tj. od općinskih prema državnim vlastima, a ne obratno kako to neki u BiH žele provoditi. Upravo ova njegova izjava je bila više puta citirana od strane učesnika tokom diskusija.

O ustavnom određenju lokalne samouprave u BiH izlagao je Ljubiša Marković, direktor BCA, koji je napomenuo da je lokalna samouprava u BiH izvan nadležnosti centralne državne vlasti jer nije spomenuta u Ustavu BiH, već se pojedine odredbe nalaze samo u entitetskim ustavima. U Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi, koju je BiH ratificirala 2002. godine, naznačena je obaveza da se LS ustanovi zakonom, a gdje je moguće i Ustavom. Iako je LS u entitetima različito tretirana ipak su problemi jedinica lokalne samouprave dosta slični. Prema viđenju gospodina Markovića, najvažniji problemi LS u BiH su: mali broj izvornih nadležnosti, veliki broj prenesenih ovlaštenja, kontrola od viših nivoa vlasti, te pretjerana

centralizacija. Brži razvoj LS u BiH uz uvažavanje svih pozitivnih iskustava moguć je kroz ustavno uređivanje osnova LS i kroz afirmiranje modela LS u skladu sa Evropskom poveljom.

Na seminaru je razmatrana i pozicija lokalne samouprave u BiH nakon donošenja entitetskih zakona koji je tretiraju. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine sadrži elemente modela LS, prema kojem je lokalna samouprava zajednička nadležnost Federacije BiH i Kantona i to tako da FBiH ima pravo utvrđivanja politike i donošenja zakona, a kantonima je izričito u nadležnost povjereno obavljanje poslova koji su po definiciji poslovi LS (kultura, turizam,

komunalne djelatnosti i sl.). O ulozi i zadacima lokalne samouprave pri implementaciji novog Zakona o osnovama LS u Federaciji BiH izlagao je **Slaviša Šućur**, stručnjak za lokalnu samoupravu i poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Bosne i Hercegovine. U Republici Srpskoj LS je svrstana u same temelje na kojima počiva ustavno uređenje. Prava LS su proglašena onom granicom koju republički organi ne smiju preći. **Brano Jovičić**, generalni sekretar Saveza općina i gradova Republike Srpske učesnike je upoznao sa funkcioniranjem lokalne samouprave u RS, sa svim njenim pozitivnim ali i negativnim iskustvima. Kolegama iz Federacije je savjetovao da budu strpljivi pri implementaciji zakonodavnih rješenja, jer u RS-u i dvije godine nakon proglašenja Zakona o LS još uvijek nije došlo do njegove potpune implementacije.

Jedan od ciljeva organiziranja ove konferencije je bio i da se sa izabranim zvaničnicima jedinica lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini razgovara o ulozi i značaju Saveza općina

i gradova i prednostima udruživanja jedinica lokalne samouprave. Predstavnici entitetskih saveza su učesnike informirali o aktuelnoj situaciji i dešavanjima, kao i o sve značajnijoj ulozi koju Savezi dobivaju u BiH. Poseban gost ovog seminara je bio **Franz Reinhard Habel**, glasnogovornik Saveza općina i gradova Njemačke. Njegovo predavanje o državnoj strukturi i ulozi općina u Njemačkoj, Savezu općina i gradova Njemačke, kao i o položaju i perspektivi općina u Njemačkoj ali i u Europi uopće, pobudilo je veliko interesovanje učesnika.

Pored toga gospodin Habel je dao svoj komentar na uređenje i položaj lokalne samouprave u BiH. Svoje predavanje je završio porukom općinskim čelnicima i to u vidu izreke „Više hrabrosti za novine – proširiti vidike“

Tema zadnjeg dana seminara bilo je Strategija razvoja lokalne samouprave. Strateški plan

razvoja lokalne samouprave u BiH je rezultat projekta "Kreiranje strategije razvoja lokalne samouprave u BiH od strane ključnih domaćih aktera" koji je izradio tim eksperata, među kojima su i Ljubiša Marković i **Zdravko Miović**, direktor Agencije za razvoj preduzeća iz Banja Luke (EDA) koji je i prezentirao Strategiju. Ovaj dokument postavlja osnove za uspješno unaprjeđenje lokalnih zajednica, a zasniva se na kritičkoj, obuhvatnoj i detaljnoj

analizi koja čini svojevrsan most između sadašnjeg stanja i željenog budućeg stanja, projektiranog ovim planom. Strategija sadrži vizije razvoja, postavljene u horizont 2020. godine. Jednostavnim jezikom rečeno, u središtu vizije razvoja je nova lokalna samouprava, koju građani doživljavaju podjednako kao svoje pravo i svoju obavezu da odgovorno i proaktivno upravljaju lokalnim razvojem i poslovima, na principima Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, ostvarujući novi kvalitet života, kako u svojoj lokalnoj zajednici, tako i u cijeloj BiH. Strategija je usvojena od strane Savez opština i gradova Republike Srpske i Savez općina i gradova Federacije BiH.

Definirati mjesto lokalne samouprave

ISTOČNO SARAJEVO - Fondacija Konrad Adenauer u suradnji s Bosmaco Consulting Agency iz Sarajeva organizirala je na Jahorini seminar čiji je cilj bio ukazati na potrebu ustavnog definiranja mjesta lokalne samouprave u našoj zemlji. Na konferenciji, koja je okupila više od 70 sudionika, razmatrana je pozicija lokalne samouprave nakon donošenja entitetskih zakona koji je tretiraju te strategija razvoja lokalne samouprave, koju je predstavio Zdravko Miović iz Agencije za razvoj poduzeća (EDA). Franz Reinhardt Habel ispred saveza općina i gradova Njemačke pozitivno je ocijenio entitetska zakonska rješenja, a za strategiju kazao da predstavlja pravi put kojim bi se trebalo dalje ići. Habel je izložio poziciju saveza općina i gradova s posebnim osvrtom na način njegova financiranja, djelovanja i utjecaja u njemačkoj lokalnoj samoupravi.

Učesnici su aktivno diskutirali o potrebi za promjenom pozicije lokalne samouprave i složili se oko mogućih rješenja i dogovorili zajedničko djelovanje na njihovoj realizaciji. Neke od tema o kojima se diskutiralo tokom konferencije su:

1. Općine postaju bitnije u globalizaciji. Evropa treba snažne regije. I to zahtjeva jačanje pozicije lokalne samouprave (LS)
2. Zakonske osnove za lokalnu samoupravu u BiH su dobre, a općine trebaju koristiti mogućnosti oblikovati rješenja.
3. Nedostaje regulativa za Glavni grad Sarajevo. Izradi iste se (srednjoročno) treba pristupiti.
4. Uloga mjesnih zajednica je zakonom uređena ali je neophodna njihova tačnija specifikacija kroz općinske akte.
5. Kvalifikacije/kompetentnost personala (službenika LS) trebaju biti važan prioritet, kao i zadovoljstvo personala
6. Moraju se izgraditi efikasne strukture uprave.
7. Interni sistemi razmjene iskustava moraju se nadograditi, pri tome se može osloniti na tradiciju (dosadašnje način vršenja ove razmjene).
8. Intenzivirati međuopćinsku suradnju – „knowledge transfer“ (transfer znanja).
9. Općine moraju pojačati (voditi ofanzivniji) rad s medijima.
10. Općine trebaju ponuditi prostor za sudjelovanje u LS (prostor za participaciju).
11. Savezi općina i gradova trebaju se redovnije sastajati (moguće zajedničke sjednice) ili organizirati sastanke svih općina u BiH. Vršiti procjenu (evaluaciju) rada Saveza općina i gradova. Savezi općina i gradova trebaju se snažno zauzeti za ugradnju u Ustav BiH.
12. Strategija razvoja lokalne samouprave u BiH može poslužiti kao osnova za jačanje položaja i uloga lokalnih vlasti. Nastaviti sa implementacijom Strategije razvoja LS
13. LS treba dobiti svoje mjesto u Ustavu BiH. Iskoristiti reformu Ustava BiH za unaprjeđenje LS.